

DEFENSEM L'ORENETA I CAN RAVENTÓS No ens toqueu els parcs!

Sarrià de Munt, sobre la Ronda de Dalt, té el **Parc del castell de l'Oreneta** (inaugurat l'any 1978) i el **Parc forestal de Can Sentmenat**, part del Parc Natural de la Serra de Collserola (creat el 2010). Sarrià Nou, per sota la plaça Artòs i el carrer cardenal Vives i Tutó, té els **Jardins de la Vil·la Quinta Amèlia** (1970), els **Jardins de Vil·la Cecília** (1969) i el **Jardí de Can Ponsich**. Sarrià de Dalt, per sobre el passeig de la Bonanova i el de la Reina Elisenda de Montcada fins la Ronda de Dalt, té el parc de la riera de les Monges, el **Parc de Joan Reventós** (2009).

I Sarrià Antic? No tenim cap zona verda, llevat del jardí privat de Can Nadal, conegut també com la finca de Can Raventós, que ara es vol edificar. Els promotors de l'edificació de de Can Raventós esperen obtenir el permís municipal d'obres aquest estiu, a l'agost. Per protegir aquest espai (i aconseguir la permuta de lloc d'edificació) va néixer la plataforma Defensem Can Raventós. Ara el futur del Parc de l'Oreneta també és en perill: el volen pavimentar.

El Parc del Castell de l'Oreneta: un espai sagrat

A finals del passat mes de març vam tenir notícia d'un projecte d'obres al Parc del Castell de l'Oreneta consistent en la pavimentació dels camins, la conducció de les aigües pluvials fins al clavegueram de la ciutat i enreixar les restes arquitectòniques al·legant problemes de seguretat.

Aquest projecte, previst des de fa dos anys i d'inici imminent, ens va generar moltes preguntes respecte a la seva conveniència donat que no és el primer cop que s'intenta construir al parc desfigurant la seva personalitat i vegetació.

Cal recordar que les dues finques del l'actual Parc de l'Oreneta havien estat agrícoles, dedicades principalment al cultiu de la vinya. La plaga de la fil·loxera que arribà a la zona el 1881 va arruïnar els cultius i les terres quedaren mig abandonades, ermes i pelades. Tan sols es mantingueren alguns garrofers, oliveres, alzines i roures. La compra de la finca als anys vuitanta del segle XIX i l'edificació del castell va significar la pràctica restitució de la vegetació natural.

A l'inici de la guerra civil, l'església del castell es va cremar i durant la guerra va acollir una comunitat nudista. Després de la guerra la finca va quedar abandonada. Al llarg de trenta-cinc anys la vegetació es va multiplicar, deteriorant-se els sistemes de recollida i aprofitament d'aigua originals.

Als anys 70 la Creu Roja, propietària de les finques va voler construir un hospital de 400 llits en els seus terrenys. La desestimació de la proposta va obrir les portes a l'adquisició per part de l'Ajuntament d'aquest enclavament estimat pels sarriannencs. L'alcalde d'aleshores era Josep Maria Socías Humbert i Lluís Reverter n'era regidor.

El dissabte 10 de juny de 1978, la inauguració del Parc del Castell de l'Oreneta va culminar una reivindicació veïnal i un procés iniciat durant el temps de la Segona República per convertir la finca en parc forestal municipal.

El constructor Núñez y Navarro, amb l'acord de l'Ajuntament, va intentar construir una vintena d'habitatges de luxe a la zona inferior del parc, aprofitant una irregularitat urbanística motivada pel cobriment de la Ronda de Dalt. De fet, Núñez y Navarro ja havia aconseguit construir els habitatges adossats de Can Caralleu. La massiva mobilització dels veïns de Sarrià va deixar clara la voluntat de protecció integral del parc forestal.

Fa uns anys es volgué introduir un desproporcionat canal de formigó per recollir les aigües pluvials -i evitar les lleugeres molèsties als entorns de les pistes del Centre Esportiu Can Caralleu-, que finalment va ser retirat per no considerar-se convenient.

Aquest nou projecte de pavimentació de camins ens fa adonar-nos de la necessitat de posar de relleu que el Parc del castell de l'Oreneta de Sarrià no és un jardí ni un parc urbà. És un parc forestal històric, que va ser segregat del que ara és el Parc Natural de la Serra del Collserola. Juntament amb el bosc de Can Sentmenat, constitueix el bosc forestal de Sarrià de Munt que acosta el Parc Natural a la ciutat, sota la cota de la Carretera de les Aigües i per sobre de la Ronda de Dalt.

Per tot això, els Amics i Amigues del Parc Forestal del Castell de l'Oreneta del Collserola vam manifestar el passat maig de 2021 que era necessari:

- 1.** Conèixer les obres que es volen fer al Parc amb detall per poder valorar la magnitud de l'impacte i la idoneïtat. Amb aquesta finalitat es va fer un primer passeig de valoració per l'entorn el passat 1 de maig.
- 2.** Restaurar el patrimoni hidràulic del Parc del castell de l'Ore-

neta: les mines d'aigua, les fonts ornamentals, les basses i els sortidors. Mantenir una zona amb aigua per a la fauna, naturalitzar la bassa i valorar l'aprofitament de l'aigua de la mina.

3. Restaurar el patrimoni arquitectònic: les restes del castell, les escales, els murs, els bancs i l'aqüeducte del darrere de la mina de Can Caralleu.

4. Consensuar les zones de mobilitat al Parc per guiar el passeig dels visitants a través de l'espai, i fer-ho sense malmetre més arbres. Valorar la limitació de la circulació de les bicicletes de muntanya. La mobilitat al parc és un acord indispensable previ a qualsevol obra.

5. Protegir el sotabosc per mantenir la biodiversitat de l'espai. Eliminar pràctiques de gestió impròpies d'un entorn forestal (com ara retallar els arbustos per aconseguir formes ornamentals).

6. Que el Parc del castell de l'Oreneta torni a formar part del Parc Natural de la Serra del Collserola.

7. Revisar el Pla General Metropolità del 1976 [encara vigent] que permet construir uns vials paral·lels a la Carretera de les Aigües i al Carrer Gaspar Cassadó, partint el parc. De fet, el que ara té el nom de «Passatge de la Blada» és l'inici d'un d'aquests vials.

L'acord és possible i necessari, i pot reunir a moltes persones de diferent sensibilitat. El primer pas: suspendre la licitació de les obres.

Amigues i amics del Parc Forestal del castell de l'Oreneta de Collserola, maig del 2021.

Cronologia

Marc del 2021. Ens assabentem que l'Institut de Parcs i Jardins de l'Ajuntament de Barcelona porta preparant un pla per pavimentar el parc del castell de l'Oreneta des de fa anys. La paralització per protestes de l'intent de fer un canal de recollida d'aigües pluvials, fa uns anys, malgrat la manca d'un pla general d'actuació. Ja fa uns anys es va paralitzar l'intent de fer un canal de recollida d'aigües pluvials, sense un pla general d'actuació que donés coherència a l'obra, degut a les protestes que va suscitar.

22 d'abril. Una reunió electrònica convocada per la gerent del Districte Sarrià-Sant Gervasi informa sobre la dimensió de la intervenció "de millora" de les obres de pavimentació i la instal·lació de gabions (murs de pedres retinguts per filferro). La gran quantitat de dubtes fa que es demani veure in situ les obres que es volen fer. El Col·lectiu Amigues i Amics del Parc forestal històric de l'Oreneta, demanen formalment una reunió al parc.

27 de maig. Es convoca una visita conjunta entre l'Institut de Parcs i Jardins i l'Ajuntament i les persones del col·lectiu. Es veu que no se sap exactament on es pavimentaran els camins i es fan diferents promeses: no tallar arbres, reparar una bassa abandonada, no tocar la mina on brolla l'aigua... que són incoherents amb el contingut del projecte. La conclusió és que el col·lectiu farà arribar un informe sobre com veu el projecte executiu.

15 de juny. El col·lectiu d'Amigues i Amics del parc lliura un document crític Observacions, propostes i demandes sobre el Parc de l'Oreneta i el «Projecte actualitzat per a la "millora" de diversos Parcs i Jardins de la Ciutat de Barcelona. Lot 2 - Parc de l'Oreneta». L'informe conclou que: «Aquest projecte és hereu d'altres projectes antics, elaborats amb una altra mentalitat. Caldria replantejar de nou les actuacions en aquest parc fores-

tal, amb la forma de pensar del segle XXI i els criteris actuals de sostenibilitat i d'emergència climàtica. Per tot això demanem que s'aturi el projecte, que s'elabori un Pla General per al Parc del Castell de l'Oreneta [amb participació de tots els col·lectius i entitats que se'l senten seu] on es decideixi què es vol que sigui el parc i que d'ell emanin totes les accions que calgui dur a terme per aconseguir-ho.»

Durant el mes de juny es fan diverses visites al parc organitzades pel col·lectiu amb experts en aigües, en biodiversitat i amb el patrimoni arquitectònic que hom pot trobar al parc.

El dilluns 28 de juny es va decidir convocar el divendres 2 de juliol a les 18 hores, una reunió de les plataformes ciutadanes de Barcelona que defensen el patrimoni que es vol destruir amb iniciatives immobiliàries i per manca de decisió de l'actual ajuntament de Barcelona. Aquesta reunió s'ha convocat a l'era del parc, per demanar l'aturada del projecte i no fer cap actuació sobre el Parc forestal del castell de l'Oreneta fins que no hi hagi un Pla General consensuat que doni coherència a les actuacions que s'hi hagin de fer.

I què passa a Can Raventós?

El millor regal que l'Ajuntament de Barcelona pot fer al poble de Sarrià és convertir el Jardí de Can Raventós en un jardí públic i protegit, en el refugi climàtic de Sarrià, amb motiu dels centenari de la incorporació de la vila de Sarrià al municipi de Barcelona.

És pot aturar l'edificació del jardí? Sí, és possible. Cal fer una permuta del terreny on ara els promotors volen eliminar el jardí, edificar una quarantena d'habitatges i fer un aparcament soterrani. L'arquitecte en cap de Barcelona, Xavier Matilla, té una proposta de permuta al respecte. Com som molt positius, pensem que el seny urbanístic i la salvaguarda dels béns comuns pot anteposar-se a la política dels fets consumats irreversibles.

Mentrestant, estem recollint les aportacions monetàries necessàries per garantir la defensa jurídica de la protecció de l'espai: <https://ca.goteo.org/project/defensem-can-raventos>

El dibuix de l'artista urbà Banksy va aparèixer pintat al mur del jardí de Can Raventós. Títulat *Hope* (esperança, en anglès) representa la voluntat de diàleg i respecte.

cepa

CENTRE D'ECOLOGIA
I PROJECTES ALTERNATIU

**Ecologistes
de Catalunya**

CEPA.CAT

ECOLOGISTES.CAT